

Kolosai

Pauloŋe Kolosai yengât akmâ Anutu ulilaŋep.

¹ Nâmâ Paulo Anutuŋe ikinjaet hanjaet akmâ meme akniŋdo Yesu Kristogât Aposologât âi mem manman. Nâ akto galanenŋe Timoteo yengât kulem ire kulemgoet.

² Netŋe Kolosai kepien gâtŋe han biwiyeŋande Yesu nânğanmâ kepilâmai yengât kulem ire katyeŋgiet. Anutu Ewenenŋe yâkŋe han kalem akyeŋgimbo biwiyeŋe sândugeâkgât nânğan.

³ Net Kembunenŋe Yesu Kristo yâkgât Eweŋe Anutu are yengât akmâ sopŋe ârândân mepai meanmâ ulilaŋmaet.

⁴ Yeŋe Yesu Kristo nânğanmâ kepilâmai akto yâkgât kâmot kepia bikŋe bikŋe manmai yâk han kalem akyeŋgimai aregât Anutu mepaimŋe memaet.

⁵ Amâ Anutuŋe himbimân wan me wan katyeŋgiep gât egâlianmâ manmai arekŋe tânyeŋgumbo Yesu nânğanmâ luâk âmbâle okot âlep akyeŋgimai. Aregât keiŋe âmâ den bunŋe nânğambiâ miawakyeŋgiep.

⁶ Akto den pat âlepŋe are yengâlân togombo emelâk nânğâyi. Nânğâm biwiyeŋe Yesugât katbiâ kinmap aregât bunŋe are yeŋe bo ewum pâpkomai. Akto Anutuŋe okot âlep akyeŋgim damunyeŋe akberâm akto aregât den yengâlân togombo bunñânâk nânğâm agak meme hanâk

hanâk hepunbaen dâmbiâ bunje yengâlân miawagep hainâk den pat âlepne are hânne hânne arimbo aregât nângâmbiâ bunje miawakbiâp.

⁷ Akto galanenne Epaparañe Kristogât den lokomâk manmâ âi ire biwiñande lokom tân nengumapne Kristogât keñe dâm makyengimbo nângâyi.

⁸ Hain makyengimbo nângâm lokombiâ purik katmâ netgâlân togom hainâk Anutugât Heak âlepñande memene akyengimbo gala konok agangimai aregât den pat dâm maknengiep.

⁹ Yengât den pat are nângâm arekneak netne keñe katmâ yengât nângâm Anutugât keñe nângâñetgât biwiyeñân denne katbiap aregât ulilañiot. Akto ikeñe Heak âlepne are hungun anđo yengâlân gem biwiyeñe mem pâron pando Anutugât keñe nângâmbiâ âmâ nângâ nângâyeñe miawakyengiwiap.

¹⁰ Kembune hain akyengimbo manmanyenande yâkgât keñe makmâ miawakto yekto âlepne akbiâp. Akto areâk bo. Manman âlepne bunje are miawakyengiâkgât âi membei. Hain akmâ Anutugât keñe nângâm hengemgom manbei.

¹¹ Akto Kembune Wâtne humo pagaleñe olop are akyengimbo wâtñân kinmâ bâleñe siâ siâ akyengiwaian biwi helen bo nângâm kârikneâk manmâ âgâmbiâ biwiyeñe bo umalewiâp aregât herone akmâ manbeigât ulilañmaet.

¹² Akmâ Ewenenne nen egon pagalenân wan me wan katnengiep are yâkgât kâmot olop membaengât ambonân ambonân aregât keñe aknengiep. Aregât okot owâiâk Ewenenne

mepaimņe memaet.

Yesuņe amâ Humonenņe.

¹³ Akto Anutuņe Hândâk Ambonjaet kârikņânba mem kotgâ nenekmâ amâ nanņe okot humo nânğanmap yâkgât amukņân katnenegep.

¹⁴ Nanjaet keiņe hin. Yâkņe heņgemgonenekmapgât dosa puli puligât mânginengimap.

¹⁵ Akto areâk bo. Nanņande Anutu bo ekmaen yâkgât tirip towat akmâ manmap. Akto hân bo miawagewân me kalewân ain Nanņande soņ gem malep.

¹⁶ Manmâ amâ himbimân manmai are akto hânân manmai are akto luâk gegeņe akto âgâ âgâņe akto aņelo, akto luâk niambi akto hat sinduk akto sinduk baniara egekņe akto bo egekņe akto hutyeņân luâk keiņe keiņe wan me wan egekņe akto bo egekņe are hârogâk kalep. Hain akto Eweņande nanjaet pat dâm hâreaņep.

¹⁷ Yâk siâ me siâ hârok aregât ulikņân malep. Akto wan me wan emelâk iņgon me egon wan me wan keiņe keiņe bo kalewân kârikņe manmâ gaepgât manmâ gap aregât kautņe manmap. Aregât wan me wan keiņe keiņe nanjaet wâtņân kinmap.

¹⁸ Akto nen yâkgât kâmotlupņe manden nengât kautņe manmap aregât wâtņânâk kinmaen. Akto yâk wan me wan keiņe aregât kautņe humo malâk dâm aregât Anutu Eweņande momoņânba yâk soņ mem agalep. Akmâ siâ me siâ hârok aregât lâwinņe kalep.

¹⁹ Aregât keiņe hin. Anutugât wan me wan arekņe nanņaelân talep are Anutuņe nâņgâmbo ârândâņ akmap.

²⁰ Akto wan me wan keiņe keiņe himbimân hânân haru kâlegen manmap arekņe nen olowâk gala konok akmâ menduguakmâ Anutu ikiņaelân dewatiwaengât nanņe huņgunanđo hânân gembo lâwinân kombiâ gilâmņe gembo mondo arekņe nen Anutu olop gala konok mannegât dâp mi-awagep.

Yesugât momoņande golâ menenegep.

²¹ Akto ye emelâk Anutu gasa aganmâ hamianmâ hepun nenegâk dâmini agak meme arekņe bâleņe keiņe keiņe akmâ gam biwiyeņân lugum gaep.

²² Hain agep gârâmâ Kristo hâk sunum olop luâk akmâ miawakmâ mando kombiâ mondo Anutugât kuk bo akto Anutu olop gala konok manmâ gayi. Amâ Anutuņe sop humoân biwi nâņgâ nâņgâyeņe âlep salek salek dosayeņe bo katyenģiwiapgât magep. Anutuņe hain makto Yesuņe moepgât Anutuņe yekto ârândâņ akto gala akyenģiep.

²³ Aregât akmâ Anutuņe Yesugât den pat âlepņe are nâņgâm lokomâk kinmâ âmâ den pat âlepņe makmâ yenģiyi are gulip akbop dâm biwiyeņande hikom manbei. Akto ulikņân siâņe Yesugât den pat âlepņe are dâm makyenģiep. Den arekņe luâk kepiane kepiane hârok arimbo nâņgâņetgât den bunņe Paulo nâņe hoņ bawaņe aganman.

Pauloņe Yesugât kâmot yâk yenģât akmâ âi humo miep.

24 Akto Kristone, ikiye kâmotlupne yengât keiye bânne aregât hâk hilâlâm manmâ gaep. Hâk hilâlâm aregât bikne siâ tatâp aregât âi meman. Hain akmâ yengât dâm hâk hilâlâm nângâm manman aregât nângâre ârândân aktâp.

25 Akto Kristogât kâmotlupne ikiye hâkne hainare yengât hon bawa akmâ Anutugât den keijnânbak dâm kepikmâ potatmâ yengire nângânetgât Yesune âi aregât dâm hârem ninep.

26 Akto den aregât keiye yon yon talep aregât ulikjânbak luâk hârokne nângâwerâm manmâ gambiâ gambiâ yâk hârokne aregât ewum pâpkoyi, are âmâ unjak ire gârâmâ Anutune dâm miawakmâ kâmotlupne maknengiep.

27 Den yon yon talep are unjak Anutune mem miawakmâ kâmotlupne maknengiep. Amâ hin. Kristo biwiyenân manmap aregât herone akmâ Kristo nengâlân miawakbiapgât nângâenne kârikne akto manden. Akto Anutune makto luâk âmbâle hânne hânne manmaine agak memeyene bâlene hanâk hepunbiâ Kristo biwiyenân himbimgât manman kârikne are Yuda luâk nengât dâm makmâ hâriep hainâk yengât pat dâm hâre yengiwiapgât dâpne tatâp.

28 Haingât nenne âmâ luâkne luâkne are yengât nângâ nângâylene gulip akto nângâm hilipkowâigât akto Kristogât kâmot aknetgât Yesugât keiye dâm kepikmâ biwiyenân katmaen. Aregât nângâ nângâylene kepik akto konogâk akto nângâ nângâylene walakmâ humo akmâ âmâ Anutugât dewunnân salek salek kinnetgât akmaen.

29 Hain aktere Kristone kârikne mem owâineкто

âi aregâlâk mem metewiangât kaut orem meman.

2

Pauloŋe Kolosaigât akmâ hanokoagep.

¹ Galama, nâŋe keine nâŋgâŋetgât hin makyengiwe. Ye akto Laodikea kepien manmai arekŋe bo nekmai Yesugât kâmot yengât nâŋgâm kinmâ aregât âi ire biwinande kepeim kinmâ hâk hilâlâm owâiŋe bo nâŋgân.

²⁻³ Akto Yesu Kristogât keiŋe yonâk yonâk talep aregât keiŋe tek tekŋân ekmaen are hin. Anutuŋe ulikŋân nâŋgâ nâŋgâ keiŋe heambugep arekŋe hinŋe nâŋgâ nâŋgâ amboŋe Kristo are huŋgun aŋdo ikinâet kâmot are miawakyengimap. Nâ aregât nâŋgâm ye akto Laodikea gâtŋe gala konok agaŋim Anutugât keiŋe Kristoŋe mem miawagep are nâŋgâm hengemgom bundâk dâm heroŋe maroŋe akbiâ biwiyenŋe owâi akmâ manŋet dâm aregâlâk nâŋgâm nâŋe âi ire biwinande kepeim ketugum hâk hilâlâm nâŋgâman.

⁴ Akto luâk siâŋe hianŋi den makto aregât ukenŋe nâŋgâmbiâ biwiyenŋe hâreakto ariwopgât aregât hain kulemoân.

⁵ Haingât ye kâlewân manbiâ biwine yengâlân arimbo yengât nâŋgâyengim manman. Akto biwiyenŋe Yesugât kârikŋe katmâ kepeim manmâ damungom kindâigât biwine âlepŋe aktâp.

Luâk bikŋande hângât nâŋgâ nâŋgâgât den makbiâ bo nâŋgâwaen.

⁶ Akto ulikŋân ye Yesu himbimânba giep are Kotdânenŋe dâyi aregât hainâk yâkgât amukŋân manbei.

⁷ Akto lâwin bâlensiâ tiŋ tiŋ dâmbô kândârâŋe panmâ kârikŋe akto miawakmâ âgâm humo akmap dop hainâk biwiyenŋe ari kindo biwiyenande Yesu kepeim kârikŋe manbei. Akto ye olowâk biwinenŋe Yesugât katmâ Anutugât den lokom manmaen aregât denŋe emelâk dâm kepikmâ makyenŋiyion are watmâ arim kârikŋe akâm Anutu âlepŋe dâm mepaimŋe humo mem manmâ âgâwai.

⁸ Dâ hinŋe wan me wan kâmbokŋe dâmai aregât keiŋe makyenŋire nâŋgâŋet. Luâk bikŋande yeŋe hanyenêak akâm hianŋi den makyenŋimbiâ nâŋgâm biwiyenŋe bâliwop dâm aregât biwi golâ manbei. Den are âmâ emelâk humomolupyenjaet biwiyenân miawakto luâk kâmotŋe kâmotŋe dâm gambiâ den are âmâ hângât wan me wan kârikŋe akto lâuwânŋe makmâ manbai amâ Yesu Kristo yâkgât den bo.

⁹ Nâŋgâi? Anutugât dâp are Kristo hâk biwiŋân sambelem pikmâ ârândânŋ akâm yendâp.

¹⁰ Aregât ye yâkgâlân wan me wan siâ bo mesakbai. Yâkŋe âmâ dâtŋe meme akto luâk kotdâ hârok yâk yengât kautŋe damunyenŋe akâm manmap.

¹¹ Yâkgâlân ba gai tirip yeŋe gai meyi. Bâtŋe hâknennân tirip gâi gâigât aregât bo. Kristonŋe meyekmâ ikinŋe tirip hâk biwiyenân kulemgom yenŋieŋep.

¹² Akto Kristo hâkgât agak meme mem mondo hangoyi dop hainâk akâm hâkgât agak meme hepunbiâ tu puli yekbiâ yâkgâlân dewatiyi. Akto Anutonŋe wâtŋe âlepŋe talanmapgât Yesu mem momonânba mem agalep dop hainâk biwiyenŋe Yesugât katbiâ tu puliyegigât Anutonŋe mem

agatyekmâ manman kârikne aregât pat dâm hâreyengiep are mendâi.

¹³ Akto ye emelâk hâkyenân tirip bâlâk manmâ Anutugât dopnân bo akmâ bâlene malene keine keine mem maligât hememgât pat akbiâ momogât dâp miawakyengiep. Amâ unak ire gârâmâ Anutune dosayene hepunmâ Yesu Kristo momonânba mem agato mandâp hainâk golâ katmâ meyekto himbingât manman aregât pat emelâk aktâi. Dâ yengâlâk bo. Dosa nenne hârok hepunnengiep.

¹⁴ Aregât hin agep. Mosegât den kârikne den âiân katnenekto dosanenne miawagep nângâenne lokowaen dopne bo tatnengimbo umatne dondâ bâlene miawaktâp. Umatne are Anutune Yesugâlân kato aregât lâwinân kombiâ moep. Mondo ainâk den kârikne Mosenne kulengoep arekne damunnenne agepgât âi bo agep.

¹⁵ Hain akto âmâ Yesune sinduk baniara hewukne akto luâk niambi akto luâk emet ambone keine keine areyengât wâtyene mem gem âmâ keiyene tânâk yânne are tek tekân mem miawakto anun humo yengimbo luâk âmbâle herone nângâyion.

¹⁶ Haingât luâk biknande âmâ sot tu nem manbiâ bo ârândân akmâp me homban keine keine tatmai me wan me wan akmâ manbai me âi bo meme sopne me delem dewunne aregât hilâm tatmâ nângâmai aregât dâm mem katyekberâm akbiâ âmâ den koyengiwei. Wangât? Hingât.

¹⁷ Makmâ wârakyengimai are âmâ bunne bo. Bunne âmâ titnan miawakbiap. Kristone mem miawakbiap.

¹⁸ Akto luâk biknande yengâlân togom hin

dâm makyengimai “Hâkyeñe mem ge katmâ anjelo kotyeñe mem agathiâ ainâk Anutuñe yekto huraguwiâp.” dâm hiangimai. Luâk hain aregât keñe hin. Biwi nângâ nângâyeñe purik âgâmbo kulem are ekmâ aregâlâk nângâm bunñe dâm bâleñeâk nângâm hanyenñande nângâm âmâ hâkyenñet ukenñe are memai. Hain arekñe yenğâlân togom hain dâmbiâ âmâ Anutuñe egâlian olop katyenğiep are mesokbâen dâm bo nângâ yenğiwei.

¹⁹ Dâ areâk bo. Yesu nengât kautnenñe manmap dâm hiangimai arekñe biwiyeñe Yesugâlân bo katmai yâk yenğât denyenñe bo nângâwei. Yâk âmâ ye biwiyeñe âlepñe kali are nângâenñe bo ârândân aktâp dâmai aregât ye mem ge kat yekberâm akmai aregât denyenñe bo nângâwei. Akto Yesu nengât kautnenñe manmap dâm kulemgoân aregât keñe hin. Nenñe yâkgât bâtñe keñe ongânñe me hag-itñe mandengât Anutuñe meme aknenğimbo biwi konok akmâ Anutugât wâtñân kinmâ humo akkaen.

Ire bo nemben, are bo nemben, are bo nângâwei.

²⁰ Akto Yesu Kristo moep dop hainâk akmâ luâk areyenğât biwiyeñân den are hamianğim Yesugâlân dewatiyigât yeñe luâk âmâle dondâ arekñe Yesugât hâkânñe akmâ hami anmai are yenğât denyenñe hanyenñeâk akmâ hân luâk yenğât den are dâm makyenğimbiâ are hanâk lokombiâ bâliâp.

²¹ Hân luâk arekñe hin makyenğimai, “Are bo mem nenjet.” dâm koyenğimai. Akto, “Are bo mem ekñet” dâm makyenğimai.

²² Dâ den hainare luâkneak hanyenande nângâm dâmai akto sot wan are nembiâ biwiyenân gem yânjân hin gem bo akmap. Aregât akmâ den hain are bo lokom manbei.

²³ Akto yâkne yengât nângâm biwiyene wan me wan aregât akto sot bâlâk manmâ aregât hâkyene mem agatmâ yenaelâk nângâm den hain dâm makyengimai, “Hain aktenne hâknenne egâlianmaen are bo akto Anutugât den kârikne âlepne lokeen ne nenekmâ âlepne dâwiap.” Hain dâm nângâmai amâ nângâm gulip komai. Den hain arekne biwi nângâ nângâylene bo tângomap. Akto han biwiyene egâlian gogâlean are bo mem ge kato yeukne akmap aregât bo nângâwei.

3

Anutune Yesu olop nen golâ katnenegep.

¹ Anutune Kristo momonânba mem agalep hainâk momo dopnânba meyekto agali aregât âuren himbimân Anutugât bât bungen ain Kristo tatmap aregât han biwiyenande nângâmâk manbiâ humo akbiâp.

² Amâ hânân siâ me siâ yendâp aregât bo nângâwei. Egon siâ me siâ yendâp aregâlâk han nângâ nângâylene katbiâ tatbiâp.

³ Akto Kristone moep ye hainâk akbiâ aregât nângâ nângâylene tâmbâne are bo agep. Aregât Anutune Kristogât akmâ manmanyene damunne akmâ kindo manmanyene yem âgâwiap. Akto bo bâliwiap.

⁴ Aregât Kristo yengât manman kâriknaet ambonjande lâuwâne miawakmâ gembo âmâ ye hainâk

miawakmâ agatbiâ pagaleñe âlepñe dondâ ain olowâk manbai.

Agak meme irakñân kinmâ tâmbâñe hamianñbaen.

⁵ Hângât me hâkgât agak meme hamianñmâ hâkyeñe damunñe akmâ hengemgoweï. Amâ hin. Dâp gulip agak meme me biwi helen me nângâ nângâ bâleñe me egâlian bâleñe are lâpiogât nângâmbiâ humo akmap hainare are hârokñe damunyeñe akbopgât hâkyeñe damun akmâ manbai.

⁶ Wan me wan are hârokgât âmâ Anutugât hâuñe kuk bâleñe hain akmai yâk yengâlân miawakbiap.

⁷ Akto ye ulikñân hângei agak meme are nângâmbiâ humo akto watmâ manmini.

⁸ Dâ hinñe bâleñe ire amâ hamianñmâ manbei. Akto kuk bo agañgiwei. Biwiyeñân kuk bo akbei. Akto bo bâleñe nângâ yengim dâm mem ge katyekbei. Akto galagât hogo hogo bo akmâ manbei.

⁹ Akto den bâleñe bo makyengiwei. Hiangi den bo makyengiwei. Bo heyengiwei. Emelâk hângât nângâ nângâñe akto agak memeñe are hami pali.

¹⁰ Panmâ Yesugâlân dewatiyi aregât Anutu manman irakñe aregât amboñe arekñe biwi nângâ nângâyene âlepñe anğâ lugu yengim ikinæet dopñe akñetgât meme aknengimapgât aregât bâleñe keñe keñe hamep panmâ manbei.

¹¹ Aregât Kristogâlân purik katmâ biwi konogâk katenñe mem mendugu nenegep. Nen Yuda luâk me ye siân gâtñe me Anutugât pat dâm hâk gâi nengiyi me bo gâiyengiye me niñaelân dewatim dop ketugu yengiep me haruân gâtñe me halângen gâtñe me luâk kâit yengâlân gâtñe

me hoŋ bawa me hoŋ bawa bo me mându me nanlupŋe okotne dâm yeŋgim mendugu yektâp yâkŋe hanyenêak akmâ âi ketugumai are Anutuŋe nen hârok nenekto dop konogâk akten. Akto Kristo Kembu konok yâkgâlân dewatim manmaen âmâ nengât kautnenŋe mandâp.

¹² Akto Anutuŋe han kalemŋaet akmâ yekmâ nâŋgât dâtâne dosayenŋe bo dâm han kalemŋaet akmâ olonyekmâ ikinŋe nanŋe baratŋe yeŋgonlep aregât biwiyenande konogâk akmâ manmâ âmâ agak meme âlepŋe ire âmâ akmâ manbei. Umburuk me gegenŋe manmai are yekmâ okotyenŋe nâŋgâ yeŋgim tân yeŋguwei. Akto nâŋgâm bâli yeŋgimbiâ âmâ biwi kau akmâ damun akyenŋiwai. Akto galalupyenŋaet nâŋgâm bo makmâ mem ge katyekmâ yenŋaet hâkyenŋe bo mem agatbai. Akto denyenŋe kakŋân dâmbiâ den hâuŋe bo makyenŋiwei. Akto biwiyenân tuk tuk ewuyekbiâ âmâ bo biwi aguwai. A hârok lugu akmâ manbei.

¹³ Akto gala konok akmâ tân aguwai. Akto den umatŋe yeŋgât hutyenân miawakto ain biwi kau akmâ, “Humonenŋande emelâk dosanenŋe pan nengiep.” dâm aregât nâŋgâm dosayenŋe hep-unanŋiwai.

¹⁴ Akto siâ me siâ aregât kakŋân han kalem are mem luguakmâ manbiâ arekŋe siâ me siâ are mem mendugum kinmâ katipkombo agak meme konok ârândânŋ akbiâp.

¹⁵ Aregât Kristo lumbe amboŋe yâkgâlâk nâŋgâmbiâ biwiyenŋe sândugewiâp. Amâ ye kâmot konok akto han hâkyenŋe konogâk manŋetgât Anutuŋe kepilâyegepgât Anutu makmâ mepaimŋe mem agatmâ manbei.

¹⁶ Akto biwi nângâ nângâyene gulip akto hilip aguwaigât den dâm yengiep are nângâm lokomâk manmâ biwi nângâ nângâyene umbunânbak Kristogât den aregât keiŋe kepikmâ maganŋi goanŋi akmâ âmâ aregât dâm kârikŋe aganŋiwei. Akto ain âmâ mitigât kep are membai. Akto emelâk Dawidi hakunenŋe are akto luâklupŋe arekŋe Anutugât kep kulemgoyi are nângâm membei. Akto Anutugât Heakŋande biwiyenân tatmap aregât Anutu âlepŋe dâm mepaimŋe mem heronŋe akmâ aregât kep kenŋu membei.

¹⁷ Akto Yesuŋe ikinâelân purik katmâ manŋetgât Anutugât dâpŋe meyenŋiep. Aregât Anutu mepaimŋe mem âlepŋe dâm biwi yenande nângâmaiân akto bâtyenande mem ketugumaiân ain Yesu Kotdânenŋe yâkgât nângâm biwiyenande kepeim manbei.

Luâkdâ âmbendâ nananâ yengât den.

¹⁸ Âmbâlema, yeâmâ luâklupyene lau lokoyenŋim manbei. Agak meme hainare Humonenŋande ekto huragumap.

¹⁹ Dâ luâk yeŋe âmâ âmbenlupyene damunyeŋe akmâ han kalem akmâ biwiyene yâk yengâlân katbiâ ain kinbiâp. Akto den dâtŋe âmâ bo dâm makyenŋiwei.

²⁰ Dâ nananŋ lepat ye âmâ hainâk ewe memelupyenâet wâtyenân kinmâ lau lokoyenŋiwai. Hain akbiâ Anutu Humonenŋande yekto ârândânŋ akbiâp.

²¹ Ewe memelupyene yeŋe âmâ nananŋ lepatlupyene biwiyene bâliwop dâm den sârek yenŋum

âmâ dewun yenân bo gem biwiyenân bo ewuyek-bei.

Hon bawa yengât den.

²² Hon bawa yenje humomolupyenje yâk yengât lau hârok lokom metewei. Amâ humomolup-nenñande nenekmâ kinbiâk âi mene hain bo nângâwei. Hanâk âi memâk manbei. Akto Kembu Humonenñe yâkgât hamep akmâ biwi kau kau akmâ âi memâk manbei.

²³ Akto âi are ketugum hin dâwei, “Âi ire luâk yengâlâk bo. Humogât ketugum manden.” hain dâm âi are hâk hilâlâm kakñân ketugum manbei.

²⁴ Hain akbai dâm aregât Humoñe pat dâm hâreyengiep are hâuñe hâmbâi himbimân mem-biâ Humonenñe Kristo are Kotdânenñe humo manmapgât âi ketuguwaiân aregât nângâm bi-wiyenande kepeim hain akbai.

²⁵ Akto Anutuñe luâk âmbâle âgâ âgâñe me gegene keiyenje konok nângâmap aregât bâlenje akmâ mandâñe dosa mem aregât hâuñe hâmbâi membai.

4

Luâk kotdâ yengât den.

¹ Luâk kotdâ yenande hon bawalupyenje siâ me siâ ârândânâk akyenñiwei. Anutu Kotdâ yenje agat agatñe himbimân mandâpgât hon bawalupyenjaet damunyenje akmâ tâñ tâñâk akyenñiwei.

Kembu hokboâk hokboâk ulilanñen.

² Akto Kolosai kepia ambolupñe yenje kârikñe manmâ Anutu manñanmâ ulilanñmâ âmâ

biwinenŋe golâ agâkdâm manmâ mepaimŋe manbei.

³ Hain akmâ nengât ulilaŋbai. Nenŋe luâk âmbâle yânŋân manmai are Kristogât keiŋe dâm makyenŋiŋetgât Anutuŋe dâp menengiâkgât dâm ulilaŋbei. Den are dâm miawakmâ makyenŋireân den are hâkân akmâ aregât lope kâlegen katnekbîâ tatman

⁴ aregât ulilaŋmâ tân nugumbîâ âmâ Kristogât den tikŋe are makmâ miawakyenŋire ârândân akto hârokŋe nânŋâwai.

⁵ Anutugât den bonângâmai yâk olop peniangim kinmâ siâ me siâ akberâm ekmâ nânŋâm hengemgowe. Hain akmâ âi meme sopŋe bo hilipkowe.

⁶ Akto denyenŋe are kâtembe pulimbîâ ukenŋe akbiapgât hainare akbei. Aregât benŋe luâk bikŋande den ire me are purik gurik makyenŋiwerâm akbiâ den hâuŋe ainâk owâiŋeâk makbei.

Tikiko akto Onesimo yâk yetgât den.

⁷ Nunaet den pat amâ Tikikoŋe makyenŋiwiap yâk âmâ gala akniŋmap akto dengât tânnugumbo ârândân akmap akto Kembugât hoŋ bawa manmap.

⁸ Yâkŋe âmâ manman nenŋaet den pat makyenŋiâk akto biwiyenŋe hionakbopgât tânyenŋuâkgât huŋunaŋdere togoâp. Akto aregâlâk nânŋâre humo aktâp dâm huŋunaŋdân.

⁹ Akto galanenŋe Onesimo yenŋât kepiân gâtŋe arekŋe âi wan me wan mendo ektenŋe ârândân akmap yâk olop huŋunyektere togom iregen

wan me wan miawaknengiep aregât den pat makyenjiwandat.

Den bâiŋe.

¹⁰ Aristako yâk olowâk Roma yengât lope kâlegen katnelekbiâ mandet yâkŋe yengât akmâ gala akyenjiâp. Akto Banabagât nepâŋe Mareko yâk gai gala akyenjiâp. Dâ ye âmâ emelâk Marekogât keiŋe makyenjiân yâk togowiawân gala aganbei.

¹¹ Akto luâk siâ kotŋe Yosua, kotŋe siâ Yusto yâkŋe yengât nâŋgâ yengjiâp. Akto Anutuŋe damunnennŋe akbiapgât âi tân nugumai yâk yengâlânba luâk ya yengondân are konok Yuda luâkŋe tân nugumai. Hain akmâ okot kauâk akniŋmai.

¹² Akto yengâlân gâtŋe siâ kotŋe Epapara in togom mandâp. Manmâ Yesu Kristo hon bawa aganmap. Arekŋe nâŋgâ yengim gala den katyenjiâp. Yâkŋe yengât Anutu ulilandâp. Amâ Anutuŋe keiyenŋe nâŋgâmap aregât keiŋe amukŋânba nâŋgâm lokom manmâ amâ aregât han lâuwâ bo akŋet dâm aregât kârikŋe ulilanmâ mandâp.

¹³ Akto nâŋe Epaparagât keiŋe emelâk nâŋgângât yâkgât den pat bâlensiâ makyenjiwe. Yâk yengât akmâ Yesugât kâmot arekŋe Laodikea akto Hierapoli kepiân mandâi are yengât nâŋgâm tân yengum hâk hilâlâm kakŋân mandâp.

¹⁴ Galannenŋe Luka yâk âmâ dokta âlepŋe akto luâk siâ kotŋe Dema yâkŋe den gala katyenjiwerâm aktat.

¹⁵ Akto nâŋe Yesugât kâmot arekŋe Laodikea kepiân mandâi akto âmbâle siâ kotŋe Nimpasi yâk

akto yâkgât emetɲân menduguakmâ ain Yesugât akmâ mendugumai, yâk yengât nângâyengim heronje akyengiman are dâm makyengiwei.

¹⁶ Luâk âmbâle menduguakmâ kinbiâ âmâ kulem esenɲe ire mem dewunyenân kinmâ oyanbiâ nângâmbiâ aregât kakɲân Yesugât kâmotɲe Laodikea kepien mandâi are oyanmâ nângâwaigât katbiâ ariwiap. Akto yâk yengât kulemgoân a hainâk are yengimbiâ oyanmâ nângâwai.

¹⁷ Akto luâk siâ kotɲe Arikipo amâ hin dâm maganbai, “Humonenɲande âi makmâ giɲep aregât biwigande kepeim lokom manmâ âgâmenâ bo agâk.”

¹⁸ Bâin luâk siâɲe kulem esenɲe ire kulemgom kindâpgât gâwu are niɲdo mem kotne kulemgowe Paulo. Akto lope kâlegen mandângât nângât nângâ niɲmâ Anutu ulilanbei. Anutunje yengât okot akmâ damunyenje akmâ ye olop manbiâp.

Yusugât Pat Âlep Den
The New Testament in the Timbe Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Timbe long Niugini

copyright © 1987 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Timbe

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

03f82704-6ad1-5094-a78e-e240d9f2d4f8